

Előadásomban az emlékműállítást a levéltári források és a sajtótermékek felhasználásával és segítségével szeretném bemutatni.

Gorcsa Oszkár (Szegedi Tudományegyetem)

Hadifoglyok helyzete a hátszágban: szerb hadifoglyok mindennapjai Bihar és Csanád vármegyében, 1914-1920

Az első világháborús hadifoglykérdés magyarországi oldala méltatlanul elhanyagolt részét képezi az első világháborús kutatásoknak. Ennek szemléletes példája, hogy a munkák többsége kizárólag csak a hadszínterekkel foglalkozik, kisebb részük pedig a mindennapokkal és a hátszággal, de a hadifoglyok megpróbáltatásait szinte mindegyik csak felületesen ismerteti, így a témával kapcsolatos számos tévhit a mai napig nem került megválaszolásra. Ennek köszönhetően a Monarchia kapcsán egyes nyugati, valamint szerbiai szakirodalmakban az első világháborúban kialakult propagandakép részben tovább él. A szerb munkákban ezért olvashatunk még mindig Ausztria-Magyarország „*hunjainak*” népmegsemmisítő törekvéseiről.

Az előadásom röviden érinti a hadifoglyokkal kapcsolatos törvénykezéseket, majd részletesen foglalkozik a hadifoglyok hátszági helyzetével, mindezt összehasonlítva a Szerbiában uralkodó állapotokkal. Továbbá ismertetem az osztrák-magyar hadifoglytáborokban uralkodó állapotokat, valamint a szerb hadifoglyok megérkezését Csanád és Bihar vármegyébe. Értekezem a szerb hadifogly munkásosztatok általános megítéléséről és mindennapjaikról, az orvosi és általános bánásmódról, ruházati ellátásukról, valamint a bérezéssel és a munkaidővel kapcsolatos kérdésekről. Végezetül a két vármegyében uralkodó állapotok összehasonlítására vállalkozom.

Várdai Levente (PTE Kerényi Károly Szakkollégium)

A Horthy-korszak állami ifjúságnevelő szervezetének létrejöttének körülményei, céljai

Előadásomban arról történelmi környezetről kívánok beszélni, melyben a Horthy-korszak ifjúságnevelő szervezete létrejött. A trianoni békeszerződés következményei nagymértékben meghatározták a létrejövő intézmény profilját. Az 1921-ben létrehozott intézmény a Leventeintézmény elnevezést kapta.

Egyrészt a levetével próbálta a politikai vezetés megoldani a katonai előnevelés kérdéskörét. De ezt nem tehette nyíltan, hiszen a környező államok ezt nem nézték volna tétlenül. Végül a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium (VKM) vezetése alatt működött a leventeintézmény, de a Honvédelmi Minisztérium (HM) erős befolyásával.

A szervezet főbb pedagógiai célkitűzéseit is ismertetem. Több nevelési fókusz határozta meg már a korban is. Ezek között szerepelt az ifjúság testi egészségének és sportosságának elősegítése. A valláserkölcsi nevelés is hangsúlyos részévé vált